

POZYSKIWANIE FUNDUSZY DOBRE PRAKTYKI

Wstęp 1

Fundacja Biuro Projektów Lokalnych 2

RAWA MAZOWIECKA

Fundacja na rzecz Edukacji, Profilaktyki i Psychoterapii „DROGA” 4

DĄBROWA GÓRNICZA

Fundacja Przestrzeń Kobiet 6

KRAKÓW

Stowarzyszenie tutajteraz 8

SIEDLCE

Stowarzyszenie WARKA 10

WARKA

Wstęp

Poszukiwanie funduszy na działalność to duże wyzwanie dla kreatywności zarządzających organizacją i fundraiserów (często są to te same osoby).

Tymczasem nawet organizacje realizujące płynnie projekty znajdują się nierzadko w sytuacji, kiedy to potrzebują tzw. wolnych środków, którymi mogą swobodnie dysponować (fundusze projektowe najczęściej mają restrykcyjne obwarowania w tym zakresie).

W niniejszej publikacji prezentujemy kilka przykładów kreatywnego podejścia do zbierania funduszy – zarówno w ramach nieodpłatnej działalności statutowej, jak i w działalności gospodarczej. Cieszylibyśmy się, gdyby przedstawione opisy stały się dla Państwa inspiracją.

Zespół Fundacji dla Polski oraz PAFPIO

Fundacja Biuro Projektów Lokalnych

www.projektylokalne.org

MISJĄ FUNDACJI BIURO PROJEKTÓW LOKALNYCH JEST PROFESJONALNE WSPIERANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH Z POWIATU RAWSKIEGO W ICH DZIAŁALNOŚCI NA RZECZ WSPÓLNEGO DOBRA. POMAGAMY FUNDACJOM I STOWARZYSZENIOM W OSIĄGNIĘCIU DŁUGOTERMINOWEJ STABILNOŚCI FINANSOWEJ.

POTRZEBA

Lokalne organizacje wciąż mają trudności w zdobywaniu funduszy lub sprzętu niezbędnego do prowadzenia działań organizacji. Z kolei nadmierne skomplikowane formalności związane z korzystaniem ze środków grantodawców, sponsorów lub funduszy Unii Europejskiej utrudniają im dostęp do środków finansowych.

CEL

Naszym celem jest ułatwienie lokalnym organizacjom **dostępu do środków publicznych, tak by mogły one realizować swoje działania statutowe**. Ponadto chcemy umożliwić organizacjom sprawną realizację projektów, na które pozyskały dofinansowanie.

W tym celu Fundacja prowadzi doradztwo w zakresie pozyskiwania środków. Biuro oferuje zarówno pełne opracowywanie dokumentacji aplikacyjnej, jak i konsultowanie gotowego już wniosku, pod

kątem spełniania kryteriów oceny w danym programie grantodawczym.

Specjalizujemy się w obsłudze funduszy samorządowych (dotacje na zadania publiczne), krajowych (MKiDN, FIO), strukturalnych (POKL) oraz wspólnotowych (Młodzież w Działaniu). Na etapie realizacji projektu Fundacja świadczy usługi zarządzania projektem, zgodnie z metodyką PRINCE2.

POTRZEBY FINANSOWE

Całoroczne koszty świadczenia usług wynoszą ok. 75.000 zł, na które składają się wynagrodzenia dwóch specjalistów ds. projektów oraz utrzymanie biura.

SPOSÓB DZIAŁANIA

Przyjęliśmy zasadę, iż do momentu uzyskania przez naszych beneficjentów dofinansowania, świadczone usługi mają charakter nieodpłatny. W związku z tym cykl doradztwa podzieliśmy na dwa etapy:

1. Zaplanowanie projektu i przygotowanie wniosku o dofinansowanie,
2. Zarządzanie projektem.

W celu zapewnienia nieodpłatności etapu planowania projektu i przygotowywania wniosku konieczne było uzyskanie wsparcia ze środków publicznych. Etap wdrażania projektu finansowany może być z kolei z puli dotacji pozyskanej na rzecz beneficjenta. W takim przypadku Fundacja przejmuje rolę koordynatora projektu, za które pobiera wynagrodzenie. Do połowy 2011 r. usługa ta realizowana była w ramach odpłatnej

Fundacja BPL pomogła zrealizować projekty o wartości **ponad 2,5 mln zł!**

działalności pożytku publicznego, natomiast od III kwartału jako działalność gospodarcza.

REZULTAT

W latach 2009-2010 na świadczenie usług doradczych uzyskano dofinansowanie ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. W 2011 r. uzyskaliśmy wsparcie ze strony Powiatu

Rawskiego, Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka oraz Urzędu Miasta Rawa Mazowiecka na kontynuowanie kluczowej działalności Fundacji.

Finałny koszt i struktura finansowania tego obszaru działalności Fundacji prezentuje się następująco*:

	ŚRODKI PUBLICZNE	DZIAŁALNOŚĆ ODPŁATNA/GOSPODARCZA	SUMA
2010	75.000	00.000	75.000
2011	35.000	54.000	89.000

* Zestawienie nie uwzględnia innych źródeł finansowania organizacji (np. projektów partnerskich), które uwzględnione są w rocznych sprawozdaniach finansowych, dostępnych na stronie internetowej organizacji.

Fundacja na rzecz Edukacji, Profilaktyki i Psychoterapii „DROGA”

www.droga.europ.pl

FUNDACJA NA RZECZ
EDUKACJI, PROFILAKTYKI
I PSYCHOTERAPII „DROGA”
ZAJMUJE SIĘ ZDROWIEM
PSYCHICZNYM
I UZALEŻNIENIAMI.

Fundacja działa w 3 głównych obszarach:

- edukacji, w ramach której wydajemy ogólnopolski magazyn „Na Zdrowie. Problemy Społeczne” oraz prowadzimy szkolenia na temat uzależnień i zapobiegania nadmiernemu stresowi;
- profilaktyki, w ramach której realizujemy programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych, prowadzimy projekty post rehabilitacyjne zapobiegania wykluczeniu społecznemu, a także realizujemy programy wspierania pracowników;
- psychoterapii, w ramach której prowadzimy działalność leczniczą w oparciu o kontrakt z NFZ.

POTRZEBA

Coraz więcej osób żyje w długotrwałym, silnym stresie, spowodowanym trudną sytuacją osobistą lub zawodową. To powoduje obniżenie ich jakości życia i jest przyczyną chorób somatycznych i psychicznych (w tym uzależnień).

CEL

Chcemy pomóc konkretnym ludziom, którzy tej pomocy oczekują. W tym celu realizujemy pilotażowy projekt wspierania pracowników pt. „Nie jesteś sam” w partnerstwie z ArcelorMittal Poland.

I tak w ramach projektu „Nie jesteś sam” można uzyskać pomoc w następujących przypadkach:

- Konflikty i złe relacje w pracy, nagła zmiana warunków pracy, groźba jej utraty.
- Wypalenie zawodowe, przepracowanie.
- Przewlekłe zmęczenie, zaburzenia koncentracji.
- Utrata zdrowia pracownika i członków jego rodziny.
- Problemy psychiczne, depresja itp.

- Problemy finansowe, pętla zadłużenia kredytowego.
- Trudności małżeńskie i złe relacje partnerskie.
- Problemy wychowawcze z dziećmi, w tym alkohol, narkotyki, przestępczość i inne.
- Problemy niepełnosprawności w rodzinie.
- Problemy związane z uzależnieniami pracowników (alkohol, narkotyki, leki itp.)
- Przemoc w rodzinie.

Pomoc organizowana jest przez konsultantów dyżurujących na terenie oddziałów oraz zespołu ekspertów takich jak prawnik, doradca finansowy, pracownik socjalny, doradca zawodowy, pedagog, psycholog, psychoterapeuta, lekarz psychiatra.

SPOSÓB DZIAŁANIA

Udało nam się przekonać do współpracy ArcelorMittal Poland. W ramach projektu prowadzimy konsultacje, które finansowane są przez firmę w formie ryczałtowego pokrycia kosztów wynajęcia ekspertów. Dodatkowo ArcelorMittal pokrywa koszty szkoleń realizowanych w ramach projektu oraz koszty promocji (plakaty, ulotki, strona internetowa i inne). Dodatkowo firma sfinansowała adaptację i wyposażenie pracowni audio video do prowadzenia szkoleń w ramach projektu „Nie jesteś sam”.

Natomiast realizowane w projekcie świadczenia medyczne, takie jak sesje terapeutyczne, konsultacje psychologiczne, lekarzy psychiatrów oraz ewentualna terapia indywidualna i grupowa finansowane są w ramach kontraktu Fundacji z Narodowym Funduszem Zdrowia.

REZULTAT

Uzyskane środki finansowe przeznaczymy na modernizację i wyposażenie ośrodka terapeutycznego, w którym prowadzimy działalność statutową. Eksperti działający w ramach projektu wykorzystywani są również w ramach działalności ośrodka. Pracownia audio video jest wykorzystywana w realizacji programów terapeutycznych ośrodka poza projektem. Sukces projektu skłoni nas do przekonywania kilku innych dużych firm z terenu Śląska do podpisania umowy na realizację podobnego projektu. W jego realizacji wykorzystamy procedury stworzone dla potrzeb projektu pilotażowego w AMP.

Spodziewamy się większej skłonności do działań pracodawców w zakresie **rozwiązywania problemów alkoholowych** na terenie zakładów pracy, co oznacza dodatkowe możliwości pozyskania przez fundację funduszy np. za szkolenia kadry menedżerskiej, HR itp.

Fundacja Przestrzeń Kobiet

www.przestrzenkobiet.pl

MISJĄ FUNDACJI JEST OTWORZYĆ PRZESTRZEŃ PRYWATNĄ I PUBLICZNĄ DLA KOBIET I ZBUDOWAĆ SPOŁECZEŃSTWO WRAŻLIWE NA RÓŻNICE POPRZEZ EDUKACJĘ, WSPÓŁPRACĘ ORAZ PROMOWANIE RÓWNOŚCI I RÓŻNORODNOŚCI.

Fundacja prowadzi działalność w ramach trzech ścieżek programowych:

Kobiety i Rozwój – wsparcie kobiet prowadzących działalność na rzecz społeczności lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem małych miejscowości i terenów wiejskich poprzez cykle szkoleniowe i ogólnopolskie konferencje dla wiejskich liderów oraz publikacje.

Krakowski Szlak Kobiet – odtwarzanie historii kobiet w Krakowie i upamiętnianie historycznej działalności kobiet poprzez warsztaty historii kobiet dla edukatorek i szkolenia dla przewodniczek/ków miejskich, spotkania otwarte, projekcje filmowe, wycieczki śladami kobiet oraz publikację map i książek.

Kobiety LBT – rozpoznanie sytuacji kobiet nieheteroseksualnych, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet mieszkających poza dużymi ośrodkami miejskimi, poprzez badania i publikację raportów.

POTRZEBA

Historyczny dorobek kobiet związanych z Krakowem, ich spuścizna pozostawiona współczesnym w postaci praw wyborczych, prawa do studiowania, prawa do pracy, doświadczeń przełamywania ograniczających społecznych wyobrażeń o rolach płci, wspólne emancypatyjne doświadczenia kobiet wywodzących się z różnych społeczności i wspólnot są pomijane w podręcznikach szkolnych, w przewodnikach po mieście – i w ten sposób unieważniane, przemilczane.

CEL

Przywrócenie pamięci o kobietach o dokonaniach i dziedzictwie kobiet związanych z Krakowem, wywodzących się z różnych grup i społeczności, które współtworzyły to miasto i walczyły o równouprawnienie kobiet, angażując się w ruch emancypatyjny lub indywidualnie, przełamując społeczne bariery płci.

SPOSÓB DZIAŁANIA

Zrealizowałyśmy projekt „Polki, Żydówki – krakowskie emancypatki. Historia i współczesność dla równości i różnorodności”, realizowany w latach 2008-2009 w partnerstwie z Żydowskim Stowarzyszeniem Czulent i Centrum Społeczności Żydowskiej (Jewish Community Centre) w Krakowie.

W ramach projektu, którego celem było kształtowanie pamięci o historycznym dorobku kobiet na rzecz równouprawnienia jako elementu demokracji, zaplanowane zostały m.in. cykl warsztatowy dla edukatorek, projekcje filmowe, tematyczne spotkania otwarte i wydanie książki „Krakowski Szlak Kobiet. Przewodniczka po Krakowie emancypatek”.

POTRZEBY FINANSOWE

Budżet projektu wynosił 100.000 zł

REZULTAT

Większa część środków na realizację projektu została pozyskana w drodze konkursowej, w ramach wniosku o dofinansowanie złożonego w Funduszu dla Organizacji Pozarządowych (tzw. fundusze norweskie), komponent „Demokracja i społeczeństwo obywatelskie”, który łącznie dla dwóch organizacji partnerskich zapewniał ze środków publicznych kwotę ok. 90.000 zł, z potrzebnych ok.

100.000 zł (trzecia organizacja, JCC, uczestniczyła w projekcie, zapewniając przestrzeń do realizacji działań i promocję wydarzeń).

Pozostałe środki (ok. 10.000 zł) należało zapewnić w ramach wkładu własnego, który przeznaczony był na pokrycie kosztów publikacji „Krakowski Szlak Kobiet”.

Brakujące środki pozyskałyśmy poprzez współpracę z organizacjami prywatnymi. Były to Taube Foundation for Jewish Life and Culture, a także „Book and Journal Project” Network of East-West Women z Nowego Jorku, otrzymując dotację w trybie pozakonkursowym. Pozostały wkład własny został sfinansowany ze środków własnych Fundacji z darowizn od osób indywidualnych, zainteresowanych wsparciem naszej działalności.

W rezultacie projekt „Polki, Żydówki – krakowskie emancypatki” został zrealizowany w ramach finansowania łączonego z czterech różnych źródeł:

- Fundusz dla Organizacji Pozarządowych, ok. 90% wartości projektu,
- Taube Foundation for Jewish Life and Culture, ok. 7%,
- Network of East-West Women, ok. 3%,
- Fundacja Przestrzeń Kobiet z darowizn od osób indywidualnych, ok. 1%.

W roku 2011 projekt Krakowski Szlak Kobiet współfinansowany jest ze środków Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich w kwocie 77.794 zł, w ramach którego realizowane są wycieczki, warsztaty historii kobiet dla edukatorek i kolejny tom książki.

W roku 2011

Fundacja uzyskała status OPP, zatem od 2012 roku kolejne tomy publikacji, a także wycieczki, warsztaty i inne działania dofinansowywane będą ze środków własnych pozyskanych w ramach kampanii 1%.

Stowarzyszenie tutajteraz

www.tutajteraz.org

MISJĄ ORGANIZACJI JEST EDUKACJA NA RZECZ PRAW CZŁOWIEKA I ANTYDYSKRYMINACYJNA ORAZ INICJOWANIE WYDARZEŃ Z SZEROKO ROZUMIANEJ KULTURY ALTERNATYWNEJ. WSPIERAMY TAKŻE KULTURĘ LOKALNĄ POPRZEZ PUBLIKACJE O TEMATYCE REGIONALNEJ I HISTORYCZNEJ.

POTRZEBA

Mała Ojczyzna nie może istnieć bez dokumentacji, albumów oraz twórczości lokalnych poetów i prozaików. Chcemy promować lokalną tradycję poprzez dokumentowanie istotnych wydarzeń o charakterze regionalnym.

Wydając regionalia, wypełniamy niszę na rynku. Jest to działalność niechętnie podejmowana przez firmy komercyjne z uwagi na niską sprzedaż tego rodzaju wydawnictw, a co za tym idzie – niewielkie zyski. Tymczasem publikacje historyczne i publicystyczne o regionalnej tematyce są bardzo potrzebne. Publikacje te wydajemy w formie książek. Jednak bardzo ważnym wydawnictwem, które prowadzimy od trzech lat jest miesięcznik „Kultura Siedlecka”. W nim na bieżąco komentujemy i relacjonujemy życie kulturalne miasta.

CEL

Wydawanie miesięcznika „Kultura Siedlecka” jest finansowane z działalności gospodarczej, której przychody pochodzą ze sprzedaży powierzchni reklamowej. Musimy zatem zabiegać o klientów.

Tutaj działa prawo rynku – wysoka jakość, terminowość wydawania kolejnych numerów i rzetelność edytorska – oto wyznaczniki naszej pracy. Niezbędne jest też promowanie miesięcznika wśród reklamodawców, a także czytelników. Jeżeli przedsiębiorca nie zna pisma, niechętnie zdecyduje się na zakup reklamy.

SPOSÓB DZIAŁANIA

Zorganizowaliśmy imprezę **Miasto Kultury**. Już na dwa tygodnie przed planowanym wydarzeniem rozwiesiliśmy plakaty z intrygującym pytaniem: „Czy Siedlce są miastem kultury?” Jednocześnie promowaliśmy imprezę w lokalnych mediach, Internecie. W Siedlcach – mieście, które nie ma starych, zaaranżowaliśmy rynek, na którym prezentowali się lokalni młodzi artyści: zespoły wokalne, taneczne, instrumentalne. Kartonowe, malowane pudła stanowiły budulec dla domów i ulic. Materiały promocyjne udało nam się wykonać dzięki wygraniu w konkursie kwoty 5.000 zł na działania PR realizowanym przez PAFPIO w ramach

projektu „Profesjonalne zarządzanie finansami a wiarygodny wizerunek NGOs”.

POTRZEBA FINANSOWA

Wydanie jednego numeru „Kultury Siedleckiej” to koszt 6.600 zł, co pokrywa koszty druku, składu graficznego, wynagrodzenia redaktorów. Do tego należy doliczyć koszty pośrednie, takie jak wynajęcie biura, księgowość, telefony i materiały biurowe.

Sprzedaż powierzchni reklamowej pokrywa koszty wydawania czasopisma. Nadwyżki wydajemy na stałą działalność statutową, na którą nie udaje nam się pozyskać dotacji. Są to takie działania jak projekcje filmów, warsztaty, organizacja koncertów.

REZULTAT

Impreza spotkała się z zainteresowaniem siedlczan. Przez nasz rynek przewinęło się ok. 200 mieszkańców miasta.

Dzięki imprezie pokazaliśmy, że **Siedlce jako miasto kultury mają potencjał**, a nasz miesięcznik jest otwarty na współpracę z lokalnymi artystami oraz innymi ośrodkami kultury.

Stowarzyszenie W.A.R.K.A

www.stowarzyszeniewarka.pl

MISJĄ STOWARZYSZENIA W.A.R.K.A. JEST ROZWÓJ LOKALNY POPRZEZ POBUDZANIE AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW I PROMOCJĘ POWIATU GRÓJECKIEGO. WIZJA AKTYWNOŚĆ ROZRYWKA KULTURA ALTERNATYWA TO HASŁA, KTÓRYCH PIERWSZE LITERY TWORZĄ NAZWĘ ORGANIZACJI I SĄ DROGOWSKAZEM PRZYBLIŻAJĄCYM JEJ CELE I DZIAŁALNOŚĆ.

POTRZEBA

Wciąż jeszcze 60% mieszkańców wsi ma wykształcenie podstawowe lub zawodowe, a jedynie 6% ukończyło studia wyższe. Tylko 15% młodych ludzi ze wsi i małych miast dostaje się na studia magisterskie. Uczniowie z terenów wiejskich i małych miejscowości często nie mają pieniędzy na książki, bilet miesięczny, internat. Nie stać ich na zajęcia dodatkowe, rozwijanie pasji i zainteresowań. **Po prostu nie stać ich na naukę!**

CEL

Zwiększenie szansy na edukację i rozwój uzdolnionych, aktywnych społecznie 35 młodych ludzi z rodzin o niewystarczających dochodach uczęszczających do gimnazjów w Gminie Warka poprzez przyznanie stypendium w wysokości 100zł/m-c w roku szkolnym 2011/2012 dzięki zorganizowaniu Programu Stypendialnego.

POTRZEBY FINANSOWE

Pozyskanie funduszy w wysokości na realizację programu w wysokości ok. 40.000 zł, w tym 35.000 zł na stypendia (35 stypendiów w wysokości 100zł/m-c w roku szkolnym 2011/2012) odbędzie w 40% ze źródeł zewnętrznych i w 60% ze źródeł lokalnych przy zaangażowaniu lokalnych partnerów.

SZANSE I MOŻLIWOŚCI DOFINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

Stowarzyszenie W.A.R.K.A. jako jedyne w regionie ma możliwość pozyskania wsparcia finansowego oraz merytorycznego ze źródeł zewnętrznych. Fundacja Batorego oferuje w ramach Programu Równe Szanse wsparcie dla organizacji, które planują prowadzić lokalny program stypendialny poprzez przeprowadzenia szkolenia na temat zakładania i prowadzenia programów stypendialnych, zbierania funduszy i zarządzania nimi, tworzenia lokalnych koalicji i współpracy z mediami. Istnieje możliwość pozyskania dotacji na dofinansowanie stypendiów nawet do 20 tys. zł, pod warunkiem zebrania co najmniej tej kwoty lokalnie. Udało nam się zakwalifikować do Programu Fundacji Batorego i pozyskać kwotę 17.000zł Urząd Gminy Warka objął Patronat Honorowy nad Programem Stypendialnym i wstępnie zadeklarował przekazanie wsparcia finansowego na ten cel, stanowiące część wymaganego lokalnie wkładu.

PLAN FINANSOWY

Założyliśmy, że udzielimy wsparcia 35 stypendystom, a każdy z nich będzie otrzymywał 100 zł miesięcznie w ciągu roku szkolnego (10 miesięcy), co daje razem kwotę 35.000 zł. Do tego należy dodać 3.000 zł na promocję programu, upominki dla stypendystów, a także organizację uroczystości. Dodatkowo potrzebowaliśmy 2.000 zł na koszty obsługi programu. W sumie dało to kwotę 40.000 zł.

Nasz plan finansowy zakładał:

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	WARTOŚĆ CAŁKOWITA
środki zewnętrzne – F. Batorego	17.000
środki własne – razem:	23.000
samorząd gminy warka	8.000
lokalny biznes	8.000
zbiórki gimnazjów	7.000
SUMA	40.000

REZULTATY

Udało nam się zrealizować nasz plan! Dzięki Fundacji im. S. Batorego i zaangażowaniu mieszkańców, szkół gimnazjalnych, przedsiębiorców, Urzędu Gminy, organizacji pozarządowych oraz parafii powstał Lokalny Fundusz Stypendialny w Gminie Warka.

Udało się zebrać 36. 000 zł na rozwój talentów. Każdy stypendysta otrzyma w ciągu roku szkolnego 1.000 zł.

Dodatkowo, wygraliśmy 5.000 zł w konkursie na działania PR realizowanym przez PAFPIO w ramach projektu „Profesjonalne zarządzanie finansami a wiarygodny wizerunek NGOs”.

WYDAWCA

Fundacja dla Polski
Polsko-Amerykański Fundusz Pożyczkowy
Inicjatyw Obywatelskich PAFPIO
Warszawa 2011

REDAKCJA

Dorota Pieńkowska

KOREKTA

Dorota Pieńkowska

OPRACOWANIE GRAFICZNE I SKŁAD

rzeczyobrazkowe.pl

DRUK

Chromapress

ISBN

978-83-931598-4-0

NAKLAD

1000 egz.

COPYRIGHT BY

Fundacja dla Polski
Polsko-Amerykański Fundusz Pożyczkowy
Inicjatyw Obywatelskich PAFPIO

Fundacja dla Polski
Narbutta 20/33
02-541 Warszawa
www.fdp.org.pl

Album dobrych praktyk fundraisingowych wydany
w ramach projektu „Profesjonalne zarządzanie finansami
a wiarygodny wizerunek NGO”

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

Polsko-Amerykański Fundusz Pożyczkowy
Inicjatyw Obywatelskich PAFPIO
Rejtana 17/39
02-516 Warszawa
www.pafpio.pl

Publikacja jest współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJN

**FUNDACJA
DLA POLSKI**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja jest współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego